

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มี 3 วัตถุประสงค์ คือวัตถุประสงค์ที่หนึ่ง เพื่อทดสอบความรู้และความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อมาตรการทางภาษีอากร วัตถุประสงค์ที่สอง เพื่อทราบถึงทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของมาตรการทางภาษีอากรที่มีต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านอัตราผลตอบแทนของธุรกิจ ด้านการส่งเสริมและขยายการลงทุน ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ในการผลิตและบริหารกิจการ และ วัตถุประสงค์ที่สาม เพื่อศึกษาถึงทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของมาตรการทางภาษีอากร จึงได้วางระเบียบวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในท้องที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 ประกอบด้วย 11 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอสันทราย สันกำแพง ดอยสะเก็ด แม่ริม แม่แตง พร้าว ไชยปราการ ฝาง แม่สาย เชียงดาว เวียงแหง และ กิ่งอำเภอแม่ออน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 ราย ได้จากการสุ่มจากประชากร แบบสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling)

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการออกแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกิจการ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อทดสอบเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกอบการที่มีต่อกฎหมายภาษีอากรและมาตรการทางภาษีอากร

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของมาตรการทางภาษีอากรที่มีผลต่อผู้ประกอบการภายหลังจากการนำมาใช้

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของมาตรการทางภาษีอากร

3.3 วิธีการศึกษา

3.3.1 ข้อมูลที่ใช้

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกิจการ ซึ่งได้แก่ ประเภทของสถานประกอบการ ประเภทของการประกอบกิจการหลัก ปีที่จดทะเบียนนิติบุคคล เงินทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของนิติบุคคล รายได้ของกิจการ ทรัพย์สินถาวร ไม่รวมที่ดินของกิจการ จำนวนของแรงงานในการทำงาน

ส่วนที่ 2 การทดสอบเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร และมาตรการทางภาษีอากรของผู้ประกอบการ ซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับ ขนาด ประเภทธุรกิจของตนว่าเข้าข่ายเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม ความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีอากรที่สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับธุรกิจทั่วไปและสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรการทางภาษี ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณหักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นสำหรับทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์, ประเภทโรงงาน, ประเภท เครื่องจักร ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุน ความรู้เกี่ยวกับกำหนดเวลาการเริ่มใช้มาตรการทางภาษี

ส่วนที่ 3 ทรรศนะเกี่ยวกับบทบาทของมาตรการทางภาษีอากรที่มีผลต่อผู้ประกอบการภายหลังการนำมาใช้ โดยศึกษาถึงผลในด้านต่างๆ ซึ่งได้แก่

- ก. ด้านรายได้ของกิจการ
- ข. ด้านปริมาณผลผลิตของกิจการ
- ค. ด้านกำไรสุทธิของกิจการ
- ง. ด้านต้นทุนต่อหน่วยของการผลิต
- จ. ด้านค่าใช้จ่ายของกิจการ
- ฉ. ด้านภาระภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ช. ด้านความสนใจในการเพิ่มสาขาหรือขยายกิจการ
- ซ. ด้านมาตรฐานของอาคารโรงงาน
- ฌ. ด้านการใช้เครื่องจักรและแรงงาน
- ญ. ด้านการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า
- ฎ. ด้านการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานด้านอื่น ๆ นอกจากการผลิตสินค้า

ส่วนที่ 4 ทักษะคติเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของมาตรการทางภาษีอากร ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งปัญหาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านมาตรการทางภาษี ประกอบไปด้วยปัญหาต่าง ๆ ดังนี้
  - 1.1 ปัญหาไม่ทราบว่าตนเองเป็นกิจการที่เข้าข่ายวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม(SMEs)
  - 1.2 ปัญหาขาดแคลนพนักงานที่มีความรู้ในด้านภาษีอากร
  - 1.3 ปัญหาไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการภาษีและข้อกำหนดภาษีอากรเพียงพอ
  - 1.4 ปัญหาความยุ่งยาก และซับซ้อนในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการ
  - 1.5 ปัญหาเสียค่าใช้จ่ายมากในการปฏิบัติตามมาตรการภาษี
2. ปัญหาด้านที่เกี่ยวเนื่องกับเจ้าหน้าที่สรรพากร ประกอบไปด้วยปัญหาต่าง ๆ ดังนี้
  - 2.1 ปัญหาเจ้าหน้าที่ ที่ให้คำปรึกษาไม่มีความรู้เพียงพอ เช่นไม่สามารถให้คำอธิบายเกี่ยวกับข้อกำหนดได้ทันที
  - 2.2 ปัญหาเจ้าหน้าที่มีน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ
  - 2.3 ปัญหาเจ้าหน้าที่แต่ละคนตอบคำถามไม่ตรงกันทำให้เกิดความสับสน
  - 2.4 ปัญหาพุดจาไม่สุภาพบางคนชอบข่มขู่ทำให้เกิดความเกรงกลัว
  - 2.5 ปัญหาการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ล่าช้าหรือติดต่อยาก เช่น ต้องติดต่อเฉพาะเวลาราชการ
3. ปัญหาด้านข้อกำหนดภาษีอากรประกอบไปด้วยปัญหาต่าง ๆ ดังนี้
  - 3.1 ปัญหากฎหมายภาษีอากรเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งจนตามไม่ทัน
  - 3.2 ปัญหากฎหมายภาษีอากรมีความยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจยาก
  - 3.3 ปัญหากฎหมายภาษีอากรตีความยาก ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย
  - 3.4 ปัญหาบทกำหนดโทษเกี่ยวกับความผิดทางภาษีรุนแรงและลงโทษหนักเกินไป
  - 3.5 ปัญหากฎหมายไม่ยุติธรรม เลือกปฏิบัติ
4. ปัญหาด้านข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานสรรพากรประกอบไปด้วยปัญหาต่าง ๆ ดังนี้
  - 4.1 ปัญหาการเผยแพร่ข่าวสารผ่านทางสื่อสารมวลชนต่างๆมีน้อยเกินไป

4.2 ปัญหาไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการให้ข่าวสารและ
ประชาสัมพันธ์

4.3 ปัญหาไม่มีเอกสารเกี่ยวกับความรู้ และข้อกฎหมาย เผยแพร่ให้แก่
ผู้ประกอบการหรือมีน้อยจนเกินไป

4.4 ปัญหาการจัดสัมมนาเพื่อให้ความรู้ของหน่วยงานสรรพากรมีน้อยเกินไป
หรือไม่ทั่วถึง

4.5 ปัญหาการใช้ภาษาในการสื่อสารยากเกินไป ต้องใช้เวลาในการทำ
ความเข้าใจ

3.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบไปด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกิจการ ดังนั้นใช้วิธีพรรณนา หาความถี่
(Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทดสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมโดยถามคำถามเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรและมาตรการทางภาษีอากร ประกอบ
ด้วยคำถามจำนวน 20 ข้อ(ภาคผนวก แบบสอบถาม) โดยแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ
คือ ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

โดยที่ คำตอบที่ตอบถูกให้ คะแนน 1 คะแนน

และ คำตอบที่ตอบผิดหรือตอบไม่ทราบให้ คะแนน 0 คะแนน

แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำคะแนนมาจัดระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนี้

ช่วงคะแนนรวม	ระดับความรู้ความเข้าใจความเข้าใจของ ผู้ประกอบการ
คะแนนอยู่ในช่วง 16 - 20 คะแนน	มีความรู้ ความเข้าใจดีมาก
คะแนนอยู่ในช่วง 12 - 15 คะแนน	มีความรู้ ความเข้าใจดี
คะแนนอยู่ในช่วง 8 - 11 คะแนน	มีความรู้ ความเข้าใจปานกลาง
คะแนนอยู่ในช่วง 4 - 7 คะแนน	มีความรู้ ความเข้าใจน้อย
คะแนนอยู่ในช่วง 0 - 3 คะแนน	มีความรู้ ความเข้าใจน้อยที่สุด, ไม่มีความรู้

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพขนาดกลางและขนาดย่อมใช้วิธีพรรณนา หาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ใช้วิธีเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา เพียง 3 ลำดับ โดยที่ลำดับที่ 1 มีความสำคัญมาก ลำดับที่สอง และสาม มีความสำคัญรองลงมาตามลำดับ

โดยกำหนดคะแนนให้กับลำดับความสำคัญ ดังนี้

ลำดับที่	ค่าคะแนน
1	3
2	2
3	1

แล้วนำค่าคะแนนรวมที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยปัญหาที่ได้ค่าคะแนนมากที่สุดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญซึ่งควรจะได้รับแก้ไข เพื่อให้บทบาทของมาตรการภาษีบรรลุดังวัตถุประสงค์มากที่สุดและสามารถให้การสนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้อย่างเต็มที่มากที่สุด